

Sobotna

Uredništvo in upravnništvo Kranj, Bleiweisova 7 — Ček. rač. št. 17.497 — Rokopisi se ne vračajo
Izhaja vsako soboto — Naročnina meseč. din 4.—, četrtlet. din 12.—, pollet. din 23.—, celolet. din 45.— — Inserati po tarifi

LETO II.

KRANJ, 4. JUNIJA 1938

STEV. 23.

Duh božji in lažnjivi bogovi

Kadar pa pride Tolažnik, ki vam ga bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, bo on pričeval o meni (Jan. XV, 26)“, je Kristus pri zadnji večerji tolažil svoje apostole. Učil je, da je Bog Duh, Duh resnice, Tolažnik. Naš razum išče resnico. Resnica pomiri človeka. Mnogi se boje samo resnice. Nobena stvar ni navadno tako strogo prepovedana, kakor resnica. Mnogi so pripravljani na vsak zločin, samo da bi resnica ne prišla na svetlo.

Bog je duh in nima telesa. Bog je nekaj skoraj nepojmljivega za naš razum, nekaj sličnega resnici, ker uči resnico, čeprav so to mnogi pozabili in še pozabljajo. Ruski brezbožniki so naperili vse sile proti Bogu, kakor, da bi bil Bog telesno bitje. V Španiji niso nič manj ponoreli „pobožni“ pristaši „vzornega krščanskega“ generala Franca, ki z barbarskim orožjem brani Boga, kar je v nasprotju s krščanskim naukom o Bogu. Če so v Rusiji brezbožniki pozabili, da je Bog duh, ni čudno, saj so vendar brezbožniki; bolj čudno pa je, da so to pozabili tisti, ki bi morali vedeti, da je Bog duh in da Duha ni mogoče z orožjem ne uničiti, ne braniti.

Niti izgovor, da general Franco brani vero, ne velja. Vera je nekaj duhovnega, kakor tudi molitev, ker „Bog je duh, in kateri ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici (Jan. IV, 24)“. Ni namreč zato prišel Kristus na zemljo, da bi v svoje, v božje ime pobijal ljudi. „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega, edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje (Jan. III, 16)“. Niti pojma ni imel Kristus, da bi z orožjem in nasiljem širil svoje „kraljestvo resnice in življenja; kraljestvo svetosti in milosti; kraljestvo pravice, ljubezni in miru (iz maše Kristusa Kralja)“. „Spravi meč na svoje mesto.... Ali misliš, da ne bi mogel prositi svojega očeta in bi mi takoj poslal več ko dvanajst legij angelov (Mat. XXVI, 52—53)“ je posvaril apostola Petra, ki ga je hotel na vrhu z mečem braniti in je odsekal služabniku velikega duhovnika uho. Njegov nauk o Bogu je duhoven in zato naj ga tudi duhovi branijo, angeli. O orožju, o nasilju niti slišati ni hotel. „Moje kraljestvo ni od tega sveta.... Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da spričam resnico (Jan. XVIII, 36—37)“. „Pojdite torej in učite vse narode (Mat. XXVIII, 19)“ je bilo zadnje njegovo naročilo, njegova oporoka.

Tako vedno bremo v Evangeliju in samo o resnici, o miru, o pravici in ljubezni. Nikjer ni sledu o nasilju, o terorju v nekakšno ime božje, da bi se s terorjem in inkvizicijo širila prava vera in varovala z orožjem. In vendar preganjajo in branijo Boga in vero z orožjem v roki, kakor, da bi bil Bog nekakšen nasilen general, diktator neke tuje, sovražne države. To je prišlo radi tega, ker imajo pomešane pojme o Bogu in o kraljestvu božjem na zemlji.

V Rusiji so dolga stoletja cari in grofi tlačili narode. Car je bil nekakšen maziljenec božji, nekakšen mali bog na zemlji in to božjo karikaturo na zemlji so podpirali plemiči, generali in kler, posebno višji kler, ki je hotel na zemlji imeti božje kraljestvo v nasprotju s Kristusovim kraljestvom, ki ni bilo od tega sveta in to zato, ker najbrže niso nič ve-

Zakaj mora naš človek po svetu?

Pismo iz Prekmurja

Zapazil sem, da so listi že parkrat pisali, da je letos preveč delavcev iz Slovenskih goric in Prekmurja odšlo na sezonsko delo drugam, zlasti v Nemčijo. Samo Borza dela v Murski Soboti je posredovala delo preko 7500 delavcem. Par tisoč jih je odšlo tudi preko Maribora. Pri otvoritvi ceste Ložane—Sv. Peter v Slovenskih goricah je o tem vprašanju ban g. dr. M. Natlačen dne 15. maja med drugim rekel tudi tole:

„Danes se loteva našega naroda bolezen — izseljevanje. Začela se je v Prekmurju in je udarila tudi preko Mure v Slovenske gorice. Na tisoče ljudi, sami mladi, močni ljudje, cvet naših kmečkih domov je odšlo v Nemčijo in Francijo. Ti bi bili naši domači grudi nujno potrebni. Bojim se, da bo naša prelepa slovenska zemlja postala pusta, da se bodo ti krasni vinogradi spremenili v pustinja in sadovnjaki v pašnike, če nam bo doma primanjkovalo delavnih rok. Tej bolezn, ki dela našemu narodu ogromno škodo, moramo postaviti jez če ne, bodo v teh krajih domovi osameli, narod pa se bo vračal iz tujine degeneriran ter bo propadal. Ohranili bomo to zemljo močno in neo-

rovali v Kristusov nauk o Bogu. Vsaka naredba je bila izraz božje volje. Bogu. V kolikor je ta tradicionalna, pokvarjena gospoda po svoje pokvarila nauk o Bogu, v toliko so se z orožjem borili proti Bogu. V koliko so svoje zločine uganjali v ime božje, bi res moral biti Bog nekaj groznega, nekaj, kar bi bilo na vsak način potrebno, da se preganja, v kolikor bi bilo mogoče. Največji je zločin maskirati pokvarjenost in gnilobo svojega življenja z Bogom in predstavljanje svoje zločine kot izraz najbolj čiste volje božje. „Vsi, kateri primejo za meč, bodo z mečem končani (Mat. XXVI, 52)“. Z mečem so širili in varovali pojem o Bogu in z mečem so bili pokončani.

Niti braniti ni mogoče Boga z orožjem. Vse take borbe so radi zemeljskih interesov, ker so pozabili na Kristusove besede, da „Sin človekov pa nima kamor bi glavo položil (Mat. VIII, 20)“. Taka borba, krvava borba ni za Boga, ni za vero, ker je v nasprotju s Kristusovim naukom o Bogu. Taka borba je za zemeljske bogove, ki bi radi pod božjo masko ugodno živeli. Taka borba je za umetnost, je borba za kapital, je borba kdo bo gospodar in nevedni narod naj se vara z božjo krinko, naj se vara, ker nima pravega pojma o Bogu. Dokler bosta Bog in vera nekaj materijalnega, dokler duh resnice ne bo močan v našem razumu, dokler bomo verovali v zemeljske bogove, ki se ne ravna po Kristusovih besedah, da „Usmiljenja hočem in ne daritve (Mat. IX, 13)“, toliko časa bodo narodi klali drug drugega radi Boga, ki je vendar duh in je vsaka taka borba nesmiselna in zločinska. Kristusov nauk o Bogu je bil vse čase, odkar se širi, največja obsodba gnilega, skoz in skoz pokvarjenega društva. Kristusov nauk je prava revolucija v pojmovanju proti nesramnim lažnjivcem. Kristusov nauk je pravica, resnica, mir in ljubezen. Kristusov nauk sam po sebi je največja obsodba za lažnjive, zemeljske bogove. Van Alfen

krnjeno v naši posesti, ako bomo ostali močni v skupni državi Jugoslaviji. Nas Slovencev živi komaj milijon v mejah te države. Zemlja, na kateri prebivamo, je zemlja, na katero zro že stoletja gladne oči naših sosedov. To je, kar sem hotel na tem kraju in v teh časih posebej poudariti!“

Vse, ki smo g. bana poslušali, je globoko dojmila njegova resna beseda in imeli smo vtis, da je g. ban pripravljen tudi na dejanja in pomagati ljudstvu.

Vendar pa moramo biti na jasnem o vzrokih izseljevanja, če hočemo najti pravo pot rešitve.

Kmet v Kuštanovcih, obč. Križovci v goričkem Prekmurju mi je pravil: Imam 18 plugov zemlje, plačam 1700 din davka, hiša in štala jevse leseno in slamnato. Trije so šli v Francijo. Seveda, doma nimajo drugega kot delo, hrano in šmarnico. Drugeje pa služijo denar. En sin, ki je oženjen v drugi vaasi, je pustil svoje posestvo in šel v Francijo; svojo kočjo ima podprto s koli, da se mu ne podre. Dva otroka pa je poslal meni in stari, da jih rediva. Pri nas zemlja daje delo za vse leto, hrano še tudi, toda za obleko in drugo nič ne ostane. Jaz sem navajen revščine, pa tudi že star, da nikamor ne morem. Otroci pa nočejo biti raztrgani in samo doma, v tesni koči, kjer je ena sama soba. Iz naše vasi je šlo prav vse, kar je najbolj nujnih za delo je ostalo doma. Tako se skoro povsod starci ubijamo s to ilovnato zemljo. Na zimo se bodo pa vrnil otroci. Če bodo kaj denarja prinesli, bo že šlo čez zimo.

Tako je povsod v Prekmurju, na Ravenskem in Goričkem: mladina je na tujem, ker ni doma zaslužka, ker ni tovarn ali javnih del, zemlje pa je malo.

V Bratovcih, občina Beltinci sem govoril z mladim fantom. Pravi, da ni imel denarja, da bi šel v Nemčijo. Preko 1000 din je treba za vožnjo. Bridko je, je rekel, iti služiti kruh v tujino. Rad ostane doma, če je količkaj zaslužka. Sedaj se uči za šoferja.

Fant iz Petajncev, ki je že bil v Franciji, v Nemčiji in v Banatu, mi je povedal kako zasluži mlad človek iz Prekmurja ali iz Slovenskih goric:

Če delam doma, nimam nič, niti za cigarete. Se za obleko moram sam gledati, ker stari ne morejo dati. Kar pride jeseni denarja za žito, gre za davek, za dolg itd. Čez leto pa malo pride. 30 jajc je za 10 din, surovo maslo po 14 din kila. Lesa ne prodajamo, ker raste samo jelša in vrba ob Muri. Če grem preko Mure kopat v gorice, zaslužim 8 din na dan, za 12—14 urno delo. Na Belju (v Bački) zaslužijo letos po 15 din na dan. V Franciji plačajo 300—450 frankov in hrano in je delo 10 urno. Prvi kosec na Belju zasluži v sezoni do 4000 din, ampak dela od noči do noči. V Nemčiji zaslužijo 70—80 mark na mesec in hrano. Toda hrana je slaba; dela se od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer, tudi če je dež. Gredo pa vsi daleč na sever, do Kiela in Königsberga. Kdor nima denarja in ostane doma, hodi delat kmetom za samo hrano in morda za en ogon njive. Kmečki sinovi pa so večinoma vsi odšli.

Šel sem prejšnjo nedeljo skozi Kamenščak nad Ljutomerom. Krasna lega, vino sladko in prvovrstno, lepo sadje, vse v cvetju. Pred viničarsko

USTAVA KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

§ 4. Državljanstvo je v kraljevini eno. VSI DRŽAVLJANI SO PRED ZAKONOM ENAKI. Vsi uživajo enako zaščito oblastev.

ZAKON O TISKU

§ 1. Tisk je svoboden. Svoboda tiska sestoji iz tega, da se neovirano izražajo misli v novinah ali drugih tiskanih predmetih...

hišo vrh vinograda je stal otrok, lačnih oči, raztrgan in suh. Tole je bil najin razgovor: „Kaj delaš, fantek?“ — „Nič!“ — „Kje pa so ata?“ — „Kopajo v gorici.“ — „Kje so mama?“ — „So šli k gospodovim koruze prosit, ker nimamo nič jesti.“ — „Si lačen?“ — „Ja!“ — „Dal sem mu svojo malico, pa še denar. Nič ni znal reči, zgrabil je in bežal v hišo.“

Iz male vasi (50 hiš) Hrastje iz Kapelske fare je odšlo 37 fantov in deklet v Nemčijo. Nimajo kam iti doma, ne v tovarno, ne učiti se obrti. Ostaja jim samo delo na njivi in v gorici. Pa gredo rajši drugam, čeprav jih doma pogrešajo.

„Tako moram delati, da bi še po kolenih ne mogel hoditi,“ mi je pisal fant iz Nemčije že lani. In vsi pravijo: Če bi imeli doma zaslužek in bi tako delali kot moramo delati na tujem, bi dobro shajali in denar bi imeli.

Letos je zadela ravensko Prekmurje velika nesreča s poplavo. Na Gornjem Stajerskem so se utrgali oblaki, ki so povzročili naraščanje vode. Mura je preplavila vse vasi od Petajncev do Dokležovja in Veržeja. Vsa setev je uničena, trava vsa blatna, ceste raztrgane. Ljudstvo nima kaj jesti. Živina muka po vaseh, ker ni mrve. V Dokležovju in okolici je voda podrla 20 hiš in hlevov.

Vsa nesreča, ki se vsako leto ponavlja, bi se dala odpraviti z regulacijo Mure in izgradnjo nasipov. Tisoči bi imeli delo in na tisoče hektarov rodovitne zemlje bi se pridobilo za obdelovanje.

Tretji dan poplave je pripeljal do Radgone posebni vlak z Dunaja živila in krmo za poplavljenca na nemški strani. Na naši strani pa se je četrti dan poplave sestavila komisija, ki naj oceni škodo....

Torej, da vemo: **ljudje ne gredo na tuje z veseljem, iz radovednosti in narodne nezavednosti, ampak zato ker morajo, ker doma primanjkuje sredstev za življenje.**

Če delamo jez, da zabranimo odtok slovenske mladine iz obmejnih ogroženih krajev, kaj naj napravimo?

Prva je zemlja: izboljšati obdelovanje zemlje, uvesti umetna gnojila, stroje, pravilno prodajo žita in vina ustanoviti in podpreti kmečke zadruge, zaščititi viničarje in poljske delavce.

Potem ustanoviti kmetijske šole, sadovnjake, saditi nove in donosnejše rastline, dvigniti živinorejo.

Vse to stane milijone, ali dá tudi milijonske sadove. Prekmurje, Mursko polje in Slovenske gorice so žitnica Slovenije.

Potem so javna dela: regulacija Mure, osuševanje močvirij, mostovi, (n. pr. most na Petajncih), gradnja vodovodov, elektrifikacija vasi.

Nujna je industrijalizacija: mesne tovarne, izdelovanje sokov, izkoriščanje slatinskih vrelec, predelava sadja, pivovarne, sajenje industrijskih rastlin. Za to je privatna iniciativa preslaba in preveč sebična. Treba je dalekovidnejšega in močnejšega, t. j. banovine in države.

Z vsem tem pride dvig izobrazbe, več šol, več strokovnih ustanov, društvenega življenja,

To je jez proti izseljevanju: **omogočiti ljudem zaslužek in napraviti domovino privlačno, da ljudem ni treba gledati za delom in odrešitelji drugam na sever.**

Napačni nacionizem

Na nekem slovenskem višjem zavodu, ki pošilja po končanem študiju svoje učence po vsej Sloveniji, se je zgodilo, da je neki znani novinar predaval o današnjem zunanje-političnem položaju in o veliki nevarnosti, ki grozi slovenskemu narodu. Do sem je vse še čisto v redu. V redu pa ni več, če je govoril g. novinar, da hoče nemški narod zatreti in iztrebiti Slovence. Med učenci tega učnega zavoda je tudi nekaj Nemcev iz Jugoslavije. Po predavanju znanega novinarja so jih začeli slovenski tovariši prezirati in jih obdelavali, kakor da so ti nemški tovariši izmeček človeštva. Posledica je bila, da so se tudi Nemci začeli zavedati svojega nemštva, pa ne več kulturnega nemštva, s katerim so se ponasali preje, temveč današnjega barbarskega, nadutega, militarističnega nemštva. Kdo je bil kriv temu pojavu?

Kriv je bil oni govornik, ki ni znal ali pa morda na višjo zapoved ni hotel (in to zelo verjetno!) ločiti med nemškim narodom, ki danes prav gotovo po svoji veliki večini (kljub vsej šovinistični propagandi) noče nove svetovne vojne, in med tisto manjšino, ki si hoče z brezobzirnim nasiljem zagotoviti oblast nad svojim in nad tujimi narodi. Za takim hotenim mešanjem pojmov se skriva še drug namen. Govornik je namreč sam pristaša podobnih političnih stremiljenj, ki vladajo danes v fašističnih državah, in torej ni mogel pred poslušalci razkrinkati resničnega sovražnika slovenskega naroda, temveč je moral razumeti v mladih dušah najbesnejši,

LUXOR ČEVLJE

ROXI-RIVIERA SANDALETE

v vseh barvah kupite pri

VLADO KRANJCU V KRANJU

slepi šovinizem, ki gleda že v vsakem tujcu svojega tekmeca in sovražnika. Če bi se zavedni del slovenskega naroda zares postavil na tako stališče, tedaj bi zavrgel tisto močno oporo, ki jo ima v skritih demokratičnih silah velikega nemškega naroda. Prav pa bi s tem krepil vrste onih, ki hočejo odkrito uvesti fašistično diktaturo pri nas in podpirajo s svojo zunanjo politiko ne demokratične sile v nemškem narodu, temveč njegove fašistične zatiralce.

Nekateri Nemci iz Jugoslavije, ki so poslušali ta hura-patriotski govor, so študirali preje na nemških univerzah in so se na lastne oči prepričali, kako je danes nemškemu narodu. Vrnili so se v Jugoslavijo s prepričanjem, da nemški narod ni zaslužil takega ponižanja, kakršnega je doživel v zadnjih letih. Greh, ki jih delajo nemški voditelji, ne morejo biti grehi vsega naroda. Zato so se ti nemški tovariši takoj pridružili demokratični peščici na onem zavodu in so se začeli boriti proti policijskemu režimu, ki hoče učence ustrašiti s stradanjem. Novinarjev šovinistični govor in sovražno vedenje slovenskih tovarišev pa sta jih potisnila skoro v nacional-socialistične vrste, tako da lahko postanejo zares pristaši najbolj besnih sovražnikov vseh svobodoljubnih in miroljubnih narodov. Dobro bi bilo, da bi se trezni ljudje med študenti na onem zavodu zavedali tega in da bi napravili vse, kar je v njih močeh, da bi zares ne potisnili svojih nemških tovarišev na napačno pot. Gospod, ki hočejo na ta način oprati sramoto, da so v najtežjih časih izdali slovenski narod domačim in tujim sovražnikom, pa odkrito povemo, da jim vse zvijače ne bodo prav nič pomagale. Cimbolj se nabira število njihovih dobrih let, tem večja je razdalja med njimi in slovenskimi množicami. Tako je bilo in tako bo: množice se uče samo iz svojih bridkihkušenj. Toda ti nauki potem tudi drže.

Domače vesti

Počastitev rojstnega dne predsednika ČSR dr. E. Beneša

se je vršila v nedeljo 29. maja v Narodnem domu in je bila ponovna manifestacija slovensko-čehoslovaške vzajemnosti v Kranju. V nabito polni dvorani je otvoril g. dr. Dolar proslavo, nakar je spregovornik odbornik JC lige v Kranju g. dr. Jarc, ki je v kratkem orisal življenjepisa predsednika dr. Beneša, njegov odnos do Masaryka, nato pa prešel na današnje stanje, v katerem se nahaja bratska ČSR zaradi stremjenja nekaterih diktatorjev, ki jim je čehoslovaška demokracija trn v peti. Toda v nasprotju z raznimi demagoškimi nastopi in paradami, ki hočejo ljudi preslepiti, bo Beneš tudi danes kot že večkrat potrdil pravilnost demokracije. Po govoru so sledile recitacije in glasbena točka, nakar je spregovoril dr. Dolar, ki je navajal govore naših mož ob osvoboditvi ČSR in omenjal prijateljstvo z geslom „zvestoba za zvestobo“, ki nas kliče danes k izvršitvi obljube. Ne samo proslava v Kranju, temveč proslave, ki so se vršile po vsej Sloveniji so nam dokaz, da se naš narod zaveda, kaj ga čaka, če v tem času ne pomoremo bratski republiki. Vse te proslave so izzvenele v klic: „Kljub vsem zaprekam bomo ne samo z besedami ampak tudi z dejanji potrdili obljubo, ki nas veže!“

Z REDNIM PLACEVANJEM NAROČNINE nam prihranite mnogo truda in stroškov, zato prosimo ponovno vse zamudnike, da do konca junija nakažejo vse zaostale zneske Celoletna naročnina znaša din 45, polletna din 23, mesečna pa din 4. Naš čekovni račun ima št. 17.497 in se glasi: „Sobota“, uredništvo in upravištvo, Kranj.

„Gledališki oder Narodne čitalnice v Kranju vprizori po daljšem presledku v sredo 8. jun. in v nedeljo 12. jun. 1938. točno ob pol 9. uri zv. Gabrijele Zapolske komedijo v 3. dej. „Morala gospe Dulske“. Delo je žgoča satira na malomeščanske familijarne razmere. Zasedba vlog je najboljša. Režija v rokah g. Mayr Metoda. Ker je vprizoritev te igre predvidoma poslednja v letošnji sezoni, priporočamo številni poset. Bodite točni!

Na drž. realni gimnaziji v Kranju bodo sprejemni izpiti za prvi razred v petek 24. junija. Prošnje za sprejemni izpit, kolkovane z 10 din, je treba predložiti ravnateljstvu do 15. junija. Kot prilogi se zahteva rojstni in krstni list ter izpričevalo o dovršenem četrtem razredu ljudske šole.

FOTO APARATE

IN FOTO POTREBŠČINE KUPITE NAJUGODNEJE V DROGERIJI

B. ŠINKOVEC KRANJ, PREŠERNOVA 2

TAM VAM TUDI RAZVIJEJO FILME IN KOPIRAJO SLIKE

Razmere pri našem vodovodu so pač upravičen povod za neštivilne pismene in ustmene pritožbe, katerih prejemo vsak dan na kupe. Najbolj prizadete so vsekakor gospodinje, ki love to ubogo vodo ves ljubid dan in še ponoči, da bi ja mogle pripraviti kosilo in večerjo; s pomivanjem sicer lahko počakajo tam, kjer imajo dovolj posode na razpolago, reveži pa itak jedo iz umazanih krožnikov — hvaležni naj bodo, če imajo sploh kaj za pod zob! — Nič boljše se ne godi obrtnikom. Tisti, ki rabijo vodo v svojih obratih ne morejo delati po cele dneve — in kdor ne dela naj tudi ne je! —

Zdravniki si med posameznimi ordinacijami niti rok ne morejo umiti, vsled česar obstoja najresnejša nevarnost za infekcije. — Tako bi mogli naštet še dolgo vrsto podobnih nadlog, omenimo pa samo še požarno nevarnost in našo slavno tujsko-prometno propagando, za katero žrtvujejo privatniki, društva in oblasti težke denarje. Z vsemi mogočimi vabami kliče goste iz najbolj oddaljenih krajev, ko pa se taka „žrtev“ pojavi se niti umiti ne more, da ne govorimo o bajnih razgledih, ki nam jih nudijo v takih razmerah — angleški kloseti. Tu obstoja najresnejša nevarnost in leglo izvora za kužne bolezni, ki lahko povzročijo pravo katastrofo posebno sedaj, ko je že začela pritiskati vročina. Ljudem je nerazumljivo, da so take razmere sploh mogoče. Treba je, da se to vprašanje reši enkrat za vselej in da se na pristojnem mestu pojasni stanje stvari! Kakor slišimo se pripravlja v tej zadevi skupna protestna akcija celokupnega prebivalstva kranjskega okoliša. Zato svetujemo g. županu naj se obrne na g. poslanca dr. Semrova, ki se mudi te dni doma, da skupno uredita to življensko-važno vprašanje ki mori celo mesto. Celó mesto bo gotovo hvaležno, kar lahko vsled bližajočih se volitev marsikomú zelo prav pride.

CENJENIM DAMAM

naznanjam, da sem otvoril DAMSKI KROJAŠKI

Izdeloval bom prvovrstno damsko garderobo po najsolidnejših cenah ter se potrudil, da pridobim Vaše popolno zadovoljstvo.

MODNI SALON „NOBLESSE“

Se prporoča KOVINŠEK LADISJAV KRANJ, TAVČARJEVA 16 (V hiše ge. Rusove)

Udruž. vojnih invalidov v Kranju sklicuje članski sestanek vseh vojnih invalidov, vdov in sirot in vabi vse one, ki še niso organizirani, pa spadajo pod kranjsko okrožje. Sestanek se vrši na binkoštni ponedeljek, 6. junija ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela Stara pošta. Vhod je z dvorišča. Obravnavala se bo prireditve veselice, ki bo 5. julija v gostilni g. Drakslerja na Laborah. Na sestanku je povabljen tudi delegat iz Ljubljane ki bo govoril o novem invalidskem zakonu, pri slučajnostih pa lahko vsak član ali članica zahteva vsa pojasnila. Kdor je še na dolgu s članarino, jo bo obenem poravnal pri blagajniku tov. Martinjaku. Tovariši in tovarišice, zavedajte se važnosti naših sestankov in pridite polnoštvilno! Letos praznujemo tudi 20 - letnico društvenega obstoja in zahteva dostojna proslava tega jubileja sodelovanja vseh članov in članic. O. UVI.

VSAKOVRTNE OBLEKE, blago za obleke, nepremočljive sukničke, klobuke, srajce itd. nudi v veliki izbiri ALBIN JAZBEC V KRANJU

Prejeli smo in priobčujemo: Glasilo JRZ za Gorenjsko se je obregnilo ob razpuščeni občinski odbor, zraven pa pozabilo, da je isti vse, kar se vrši sedaj pripravil v polnem obsegu. Če tega ni zvršil je kriva nadzorna oblast, ki je vse zadrževala na prišepetavanje poznanih sedanjih, „veličin“ pod pretežno formalnih napak. Take napake zagrešuje sedanji občinski odbor v veliko večji meri. Razpuščeni odbor je skrbel predvsem za finančna sredstva (takozvano „verbošno“), česar sedanjemu pač ne moremo očitati. Zakaj še ni potrjen občinski proračun? Prejšnjemu se niti pod dr. Marušičevo ero ni kaj takega dogodilo! Pa ne, da bi bile take napake vmes? Zakaj sedanji občinski odbor ne iztirja že nad dve leti zapadle trošarine v znesku nad 200.000 dinarjev? Državni svet je kot zadnja inštanca odločil že davno v prid občine; reveda rubiti in preganjati radi par din

je enostavna zadeva, že ker si ne more najeti „tako dobrega“ advokata. Pri vsemogočnih tovarnah je stvar seveda nerodnejša, tu si gospodje o. o. ne upajo zahtevati eksekucije po politični oblasti. Navadni zemljani naj le plačujejo doklade! Gotovi gospodje se namreč ne upajo zameriti tujemu kapitalu, ki pač izžema naše ljudi, pri občini pa gleda, da po možnosti plačujejo zanj mali ljudje.

„Gospodarsvenik in vremenski prerok“

„DINGAČ“ originalno, zajamčeno pristno, črno sladko zdravilno vino, priporočljivo posebno za slabokrvne in rekonvalescente, se zopet dobi pri PETERLINU!

PRIMSKOVO

Na binkoštni ponedeljek priredi gas. četa Primskovo kot običajno vsako leto „veliko vrtno veselico“ združeno z bogatim srečolovom na gostil. vrtu tov. Grajerja na Klancu. Vabljeni so vsi prijatelji gasilstva!

VOGLJE

Društvo kmetskih fantov in deklet v Vogljah je zaključilo nagradno keglanje v nedeljo 29. maja. Kolo je dobil delavec Franc Oselj iz Vogelj. Za potek te društvene prireditve je bilo zelo mnogo zanimanja. Zeleti bi bilo, da društvo s podobnimi prireditvami pritegne k sodelovanju čim širši krog svojih prijateljev.

NAKLO

Cesto moderniziramo. Na odseku kjer se združi cesta z Brda z državno cesto Kranj — Jesenice so pričeli z modernizacijo ceste skozi Naklo. Čudno je le, da se začenjajo dela sredi progine neže od Kranja naprej, ko je vendar odsek Kranj—Naklo v obupnem stanju. Sicer se pa vprašujemo ali bomo modernizirani del ceste zopet razdrli, ko se bo pričela graditi betonska cesta od Kranja do Podkorena ali pa je to popraviljanje tisto napovedano javno delo iz milijardnega posojila?

CERKLJE

Naša JRZ je že ustanovila propagandni odbor za bodoče državno-zborske volitve. Predseduje mu g. Vomberger Jernej.

Za preteklo nedeljo je naš župan sklical na občino sestanek, na katerem naj bi se kaj ukrenilo za zaščito prebivalstva ob letalskih napadih. Vabljeni so na sestanku seveda prišli g. župana pa ni bilo. Najbrže so tabori bolj važni kot pa tekoče občinske zadeve.

ZR. BRNIK

Prostov. gasilska četa v Zg. Brniku proslavi na binkoštni ponedeljek 30-letnico svojega obstoja. Proslava je združena z veliko vrtno veselico. Na ta dan pa bodo prejeli posebno zasluzni gasilci v znak priznanja zaporitvovalno delo tudi odklikovanja Gasilske zveze. — Vse tovariške čete se naproša, da se v krajih in čim večjem številu udeležijo tega jubileja. Zbor gasilcev in nastop je ob 13. uri.

JESENICE

Kolesarsko društvo „Zarja“ za okraj Radovljica — Jesenice vabi vse člane in prijatelje kolesarskega sporta, da se sigurno udeležijo občnega zbora, ki se bo vršil v torek 7. junija ob pol 9. uri zvečer v hotelu Paar na Jesenicah. Poleg volitev odbora je na dnevnem redu tudi razgovor o bodočem delu društva.

Kdor
preživi svoj dopust

V DALMACIJI

bo najboljši postrežen

V PENSIONU

„BALKAN“

V CAVTATU

PRI DUBROVNIKU

Celodnevna oskrba
od 45— do 65— din

Vodstva, kuhinja in
vsa postrežba v

SLOVENSkih ROKAH!

Tiskarna „Sava“ d. d. Kranj

Knjigarna — Knjigovrnica — Štampiljke
Zaloga vseh šolskih potrebščin

OBLEGITE SE!

elegantno dobro in poceni
ob prihodu v Ljubljano.
Novosti za dame in gospode
v ogromni izbiri kupite
vedno najugodnejše

V MANUFAKTURI NOVAK LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15 PRI NUNSKI CERKVI

MALI OGLASI

Vsaka beseda Din 1—; Iskanje služb in mali oglasi
soc. značaja vsaka beseda 50 para; prve tri besede
debeleje tiskane. Uprava „Sobote“ Kranj, Bleiweisova 7

Gospodilčna

išče sobo z zajtrkom ali celo
oskrbo za takoj ali s 15. ju-
nijem. Naslov v upravi.

27 leten fant

pošten, trezen in vaje vsa-
kega dela zeli službe. Naslov
v upravi.

Natakarico

pridno in hitro rabim za vsa-
ko nedeljo popoldne. Naslov
v upravi.

Separirano sobo

s posebnim vvhodom v novi
hiši išče gospod. Ponudbe z
navedbo cene na upravo pod
„Soliden“.

Proda se

po zelo ugodni ceni skoraj
nova sobna oprava. Naslov
v upravi.

Kupujem

stalno steklenice od črnila in
podobne. Ponudbe pod „Ste-
klenice“ na upravo „Sobote“.

Večjo množino

premog. pepela (leša)
odda **brezplačno** takoj
tovarna „INTEX“, Farovška loka

KULTURNI PREGLED

V „Študijski knjižnici“, ki posluje
knjižnici Nar. čitalnice v Nar. domu
vsak ponedeljek in petek od pol 20.
ure dalje je med drugim na razpo-
lago:

„Europäische Stimmen“. V prvi
majski številki prinaša revija zani-
miv članek F. de Tessana, franco-
skega delegata pri društvu narodov,
o političnem položaju v Evropi po
zasedanju sveta Male antante. Pred
reorganizacijo kolektivne varnosti,
tako zaključuje avtor svoja izvajanja,
je naša prva naloga, vzdržati blok
evropskih demokracij: Francije, An-
glije, Čehoslovaške in Rusije. Le taka
sila bo zadrževala udarce totalitarne
politike. Jan Münzer, urednik „Li-
dovih novin“ prodorno osvetljuje
značaj Henleinove politike, ki nika-
kor ne zasleduje samo vprašanja su-
detsko nemške manjšine, ampak stre-
mi predvsem za zunanje politično
preusmeritvijo CSR. Kranjčević po-
roča o odnosu bratov Radićev do Če-
hov, B. Krosnev pa o komentarjih
nekaterih bolgarskih listov ob pri-
liki anšlusa. Revija prinaša mnogo
zanimive snovi tudi med beležkami
in dokumenti.

„Radniška zaščita“ (socijalno-poli-
čka revija, Zagreb). Zelo obsežna re-
vija, ki je uradno glasilo Osrednjega
urada za zavarovanje delavcev in ob-
sega neuradni revijalni del in uradni
del. V 4. št. prinaša sledeče članke:
Zavarovanje poljedelskih delavcev,
Potreba obveznega zavarovanja polje-
delskih in gozdnih delavcev, Proble-
mi danskega bolniškega zavarovanja,
Pravilnik o zbiranju in uporabi pod-
pornega sklada za onemoglost in sta-
rost. V rubrikah „Zaščitno-tehnične
mere“, „Sodna praksa“, „Beležke“ in
„Zdravstvo in zdravstvena služba“ se
vrstijo krajši sestavki o borbi proti
nesrečam, o sodni praksi pri delav-
skem zavarovanju (v nekaterih števil-
kah tudi v slovenščini), o zavarova-
nju v drugih državah, o socialnih u-
stanovah pri nas, o obratnih nesre-
čah itd. Revija obsega preko 60 stra-
ni velikega formata.

„Predavanje o „anšlusu“ beograjskim Slovincem. V beograjskem emi-
grantskem društvu „Julijska krajina“
je predaval dr. Besednjak o dnevih
anšlusa in hrvaški ter slovenski manj-
šini v Avstriji. Zal je bilo predavanje
zelo maloštevilno obiskano. Beograjski
Slovenci očitno ne slutijo, kako
važna je opredelitev Slovencev po
anšlusu, kako nujna je borba vseh
naših poštenih in pozitivnih sil zoper
napadalca, ki se kljub vsem „opti-
mističnim pogledom“ nekaj naših vo-
dečih ljudi ne bo ustavil na začetni
poti. — Dr. Besednjak je sicer pove-
dal vse in toliko, kolikor se je dalo
v danih okoliščinah povedati. Privolil
je tudi na diskusijo, ki pa ni dala več
nobenih rezultatov, ker je bila deba-
ta kot je to že navada „zidanje dvor-
ca ne na zemlji ne na nebu“.

SPORT

Kranj, jun. : Bratstvo, jun. 1 : 0 (1 : 0)
Kranj : Bratstvo 1 : 3 (1 : 1)

Kakršna igra, taki rezultati. Za
Kranj namreč. V juniorski prvenstve-
ni smo se nadejali precej visokega
rezultata v prid domačim, pa so fant-
je komaj, komaj rešili obe piki in še
to bolj po sreči. Nasprotnik je zgrešil
parkrat celo prazna vrata, po tem je
bila tudi njegova obramba — od
njegove strani torej res ni bilo ovire
za doseg boljšega rezultata, pač pa
je tičala ovira globoko v moštvu samem.
Odpovedali so totalno vsi „ka-
nončki“. Dribling, fopanje, soloakcije
in kar je še drugih takih odlik sla-
bega nogometaša so dale pečat kvali-
teti igre, s kakršno naši mladi ne bo-
do prišli niti preko Gorenjske, kaj
šele kam drugam. V vsej enajstorici
sta bila dobra samo Miloš na levem
krilu in Zdravko kraj njega, ki je dal
tudi edini gol. Razven njiju se je
mnogo trudil srednji krilec, igra pa
preveč brezglavo in ne ume povezati
moštva. Obramba je bila nesigurna
in bi bila količkaj boljšemu napadu
temeljito podlegla. Izrazito slaba —
desno krilo in levi half.

V glavni tekmi sicer ni šlo za pike,
šlo pa je za prestiž in tu so jo so-
sedje Kranjcem spet enkrat pošteno
zagodli. Če se Jeseničani lotijo kake
zadeve, opravijo to temeljito, resno
in možato. Ne vemo če tudi na dru-
gih toriščih, vsaj v sportu pa je tako.
To veliko prednost imajo pred doma-
čo enajstorico. „Priseljeni“ del mošt-
va igra prav tako požrtvovalno kot
„autohtoni“ in bi tu kratkovid. kranj-
ski „prijatelji“ našega nogometa pri-
šli v zadrego z očitki, ki vedno lete
na „priseljence“, kadar v moštvu kaj
ne „štima“.

Bratstvo se je to pot pokazalo v
najlepši luči. Zaigralo je ostro, v-
prvenstvenem stilu, vendar vseskozi
fair in disciplinirano.

Pri domačih je bilo spet enkrat vse
narobe, od nemogočega vratarja do
napadalne vrste. Posneli so igro po
mladih v predtekmi. Vrtar bi bil
vsaj dva gola moral držati, obramba
nesigurna, v srednji je bil še najboljši
Riesz, dočim je Tonček s svojim
igračkanjem in fopanjem več škodil
kot koristol, Baum pa svojo trmogla-
vo visoko igro onemogoča sploh vsa-
ko akcijo napada. Če se je temeljito
ne odvadi, prav tako svojih nesmisel-
nih „glavic“, s katerimi običajno po-
laga nasprotniku žogo na nogo, bo
za moštvo slaba. Premehki notranji
trio z njegovimi visokimi žogami ni
vedel kaj početi. Eltrinu na levem
krilu manjka še mnogo dobre šole.
Se nekaj bi bilo izpostaviti, namreč
tisto večno menjavanje prostorov, ki
se je zadnje čase že kar ukoreninilo.
Za kar si postavljen, to igrati in na
svojem mestu pokaži celega moža.

Inserirajte v „SOBOTE“!

ČEVAPČICE RAŽNJIČE

dnevno od 6. ure naprej, v ne-
deljah že ob 3. uri pop. dobite
**V RESTAVRACIJI
NARODNI DOM**
Vsak dan sveže pivo
Prvovorsna vina
Priporoča se **MAKSO REŠ**

Kupujte pri
tvrdkah, ki
inserirajo v
„SOBOTE“!

ČATEŠKE TOPLICE

najbolj vroči radioaktivni
(59° C) vreli v dravski banovini

pošta Brežice ob Savi
postaja Brežice in Dobova

Zdravijo se z neprekosljivim uspe-
hom bolezn: visoki krvni pritisk,
revmatizem sklepov in mišičevja,
vnetja, prolin, nevalgično trganje
ter predvsem išias, nevrastenija,
zastarele poškodbe kosti in skle-
pov, ohromelost, kronični eksu-
dati in vnetja, ženske bolezni itd.

**Rekonvalescenti, slabotni
in slabokrvni najdejo tu
svoje izgubljeno zdravje.**

Prospekte razpošilja uprava Ča-
teških toplic pošta Brežice, ter
se priporoča in daje na znanje
cenjenim gostom, da je preure-
dila restavracijo in jo priporoča
radi izvrstne in čiste kuhinje.

ZAČETEK SEZONE 1. MAJA

V PRED- IN POSEZONI ZNATNI POPUSTI

XVIII. Ljubljanski velesejem od 4. do 13. junija 1938

Darila za obiskovalce velesejma iz tuzemstva
(izvzeti samo posestniki permanentnih legitimacij za Ljubljano)

v vrednosti preko din 75.000—
Odtiraj kupon od vslopnice, napiši nanj svoje ime in vrzi v komisijonelno zapečateni žaro, ki stoji ob glav-
nem vhodu, Dan vslopa poljuben med 4. in 13. junijem 1938.

Komisijonelno žrebanje bo 14. junija 1938

DARILA: orehova spalnica od tov. A Zalakar, št. Vid, spalnica iz vezanega lesa od Melenskih, Dravljice,
motorno kolo Phanomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Puh, vse od tvrdke Ign. Vok, Ljubljana, radio aparat
5 ceval Sierra od Klemenčič B., Ljubljana, kuhinjska oprema od Fr. Tomšič, Kašelj, kuhinjska oprema
od Erman in Arhar, št. Vid, žitočistilnik od Fr. Stupica, Ljubljana, 1 kolo Axo od H. Suttner, Ljubljana, kolo
Wotan od S. Rebolj, Ljubljana, kolo Tajfun od O. Kemeč, Ljubljana, 1 peč od Rupena-Lutz, Ljubljana, 2 brez-
plačni vozniki s parnikom Sušak-Kotor in nazaj I. razred od Dubrovačk plovitbe in Jadranske plovitbe,
2 pers. tepiha od Mekka, Subotica, 1 harmonika Meinel & Herold, Maribor, 7 dnevne počitnice na Rabu
Palace Hotel Praha, 8 dnevne počitnice v Bakru Pension Tadejevnik, 10 dnevno zdravljenje v Dobru,
5 dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 1 bakren kotel za pralnico od Kollarka d. z. o. z., Ljubljana 1 otr-
voziček od Tribuna — Batel, Ljubljana, 1 otroški voziček od S. Rebolj, Ljubljana, volneno blago za mo-
žko obleko od manufakture Novak, Ljubljana, 1 lestenec od Drago Višnar, Jesenice, 3 fotoaparati od Joško
Smuc, Ljubljana, Selenburgova ulica, aparat za vkuhanje sadja od Kmetijske družbe v Ljubljani, 1 šunka,
1 salama od I. Javornik, Ljubljana, električna stenska ura Omikron in Forex olje za odvijanje matice od
Ing. Fr. Lavrič, Ljubljana, zaborj Kneippove kave od Kollinske tovarne, 2 zaboja Rogaške Slatine.